

Slovenski **PRIJATEL.**

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 5.

V Celovcu 15. maja 1874.

XXIII. tečaj.

Pridiga za binkošno nedeljo.

(I. Darovi sv. Duha; gov. M. H.)

(Konec.)

1. Pervi dar sv. Duha se kliče: Dar modrosti.

Kaj je modrost? Kdo je moder? Moder je, pravi ta svet, moder je, kdor zna povsod za se skerbeti, kdor pri vsem, česar se poprime, svoj gotovi dobiček ima in druge ve prekaniti in vjeti, — ta je moder. O kristijan moj! taka prebrisana zvitost ni modrost, temuč goljufiva zvijača, ki nema obstaje in na zadnje sama sebe vjame. Kdo pa je moder? Moder je, pravi svet, kdor svoj posel, svoje delo prav zastopi, ki kaj znajde in se v marsikterih umetnostih dobro spozna. Ja! taka modrost je vse hvale vredna, zastopen, umeten človek more veliko dobrega in lepega storiti. Pa taka posvetna modrost ni vsakemu dana, — in naslednje, kedar smert po te pride, nič ne izdaja? Prava modrost, ki pride od sv. Duha, je tista modrost, ktero vsak, tudi najborniši more si prisvojiti, ktera nas v slednji uri razveseljuje in z nami v večnost gre. Kaj pa je prava modrost? Prava modrost je, v zemeljskem življenju nebesa iskati, svoje dejanje in nehanje po božji volji ravnati, pravično, resnično, trezno in čisto živeti, v pobožnosti rasti do svoje smerti. Taka modrost donša pravo hvalo pri Bogu in pri ljudeh, in večne zaklade za nebesa. „Svet preide in njegovo poželenje; kdor pa božjo voljo stori, ostane vekomaj.“ Sveti Duh, razsvitli našo pamet, daj nam dar modrosti, da bomo iskali, kar obstoji, da bomo iskali večno življenje po lepem potu tvojih zapoved, bomo iskali božjega kraljestva in njegove pravice.

2. Drugi dar sv. Duha se kliče: Dar spoznanja.

Kterega spoznanja? Spoznanja sv. vere, spoznanja nebeških resnic, tistega živega spoznanja, ki kristijanu jasno pred dušo stoji, da je ves živ prepričan, da je tako in da ne more drugači biti. To

živo spoznanje deli sv. Duh. Marsikteri človek je v nizkih in visokih šolah sedel in se kerščanskih resnic učil; marsikteri sliši pridig in kerščanskih nauk, — ve svete resnice, ali vse, kar ve, so mu le gole, prazne besede in nič družega, lepa sveta resnica božja ni prav živa v njegovi duši — njemu manjka dar spoznanja. Nasproti pa najdeš pri katerem prostem človeku, ki je v posvetnih rečeh neveden, v božjih resnicah tako jasno spoznanje, da bi se človek koj čudil — ko bi ne pomislil, da je sv. Duh, ki svoje darove vsakemu daje po svoji volji. Na cesarskem dvoru v Carigradu je živel svoje dni visokoučeni mož Arsenij; bil je učenik mladih cesarjevičev Honorija in Arkadija. Bival pa je v bližnji puščavi boren puščavnik, ktere ga je modri Arsenij rad obiskoval in se dolge ure ž njim pogovarjal. Praša ga enkrat cesarovič: „Kako to more biti, da ti, ki vse učenost Grkov in Rimljanov veš, k bornemu človeku hodiš in ga poslušáš?“ Modri Arsenij odgovori: „Posvetne vednosti Rimljanov in Grkov dobro poznam, pa božje reči ta borni puščavnik bolje razume, kakor jaz.“ Živo, jasno spoznanje božjih reči pride od sv. Duha, za to jih nekteri borni kmet bolj razume, kakor posvetni modrijan. O pridi sv. Duh, razsvitli nam pamet, daj nam dar živega spoznanja, da lepoto božjih resnic zastopimo, in v kerščanskem spoznanju vedno rastemo!

3. Tretji dar sv. Duha, je dar svēta.

Dar svēta deli in daje to moč, da si kristijan v dvomih to izvoli, kar mu je v pravo srečo, v večno zveličanje. Glej, človek visi med zemljo in nebese, med svetom in večnostjo; zemlja, svet ponuja človeku svoje dobrate, mehko življenje, posvetno hvalo, bogastvo in visokost; — nebese, večnost pa mu kaže po težavnem življenju, premagovanju samega sebe zveličavne kraje v hiši večnega Očeta. Kaj si boš izvolil? Da si izvoliš tu težavno življenje, zatajevanje samega sebe, boj z grehom, tam pa nebese — da si to izvoliš, zamore ti le sv. Duh dati. Sv. Frančišek Salezij je bil zal in lep mladeneč; imenitni in bogati stariši njegovi so ga dali v vseh vednostih podučiti, ker so upali, da bo na kraljevem dvoru visoke službe dobil in čast prinesel vsej svoji rodbini; pa mladi grof Franc si je izvolil težavni duhovni stan, in ni nehal stariše prositi, da so mu tudi voljo dali. In glej, postal je imeniten škof, lepota duhovnega stanu, močno orodje sv. cerkve, in na vekomaj čast in hvala svoje rodbine. Glej sv. Duh mu je dal dar dobrega svēta. Pridi sv. Duh, daj nam dar dobrega svēta, da bomo vsi, stari in mladi v svojem ponižnem stanu znali to izvoliti, kar je v božjo čast, bližnjemu v prid in nam v zveličanje!

4. Še en dar omenjam, po katerem se razsvitljenje sv. Duha razodeva, dar učenosti.

Dar učenosti je posebno potreben duhovnim pastirjem, da sv. resnico kerščansko tako v svojej oblasti imajo, da jo znajo razširjati in braniti, da zamorejo nasprotnike prepričevati in druge modro

in zastopljivo podučevati. Lepo se je svitel ta dar na apostelnih, ki so, akoravno so nizkega stanu bili, Jezusovo besedo tako bistro in krepko oznanovali, da jim noben posveten modrijan ni mogel zoperstati. Velik dar učenosti občudujemo na sveti Katarini. Po ukazu cesarjevem se je z najpervimi modrijani velikega mesta Aleksandrije tako jasno pogovarjala, da jih je prepričala, da so vsi petdeset kristijani postali in za Kristusa smert terpeli. Ponižno učenost pa razodeva tudi nektera mati v svojem nizkem stanu, ki svoje otročiče tako jasno zna podučevati, da nobeno zasramovanje jih ne more omotiti v sv. veri.

Sklep.

Pridi sv. Duh, razsvitljavec našega uma, od tebe pride prava modrost, da iščemo, kar večno srečo da; od tebe pride sveto spoznanje, da jasno vidimo resnice svete vere; ti daješ dober svēt, da izvoljimo, kar nam je v pravo čast in zveličanje; od tebe pride učenost, ki jo kažeš posebno svoji cerkvi, da večno resnico brani zoper sovražnike, da človestvo podučuje skoz in skoz — ti nape-ljuješ pa tudi človeško voljo, in deliš dar moči, pobožnosti in strahu božjega; (kar pa bomo jutre premišljevali.) Amen.

Pridiga za binkoštni ponedeljek.

(II. Darovi sv. Duha; gov. M. H.)

Ko je Peter še govoril, je sveti Duh padel na vse, kateri so besedo poslušali.
Apost. dj. 10, 44.

Vvod.

Sveti Duh, tretja peršona božja, ki ga je Jezus deseti dan po svojem vnebohodu apostelnom poslal, biva vedno v sveti katoliški cerkvi; on je, ki čuje in varuje zdravi nauk Jezusov; on je, ki deli kristijanom zveličavne gnade, ktere je Sin božji in človeški po svoji pokorščini do smerti na križu pridobil in svoji cerkvi zapustil. Sv. Duh posvečuje nas, ker nas v sv. kerstu in v zakramentu sv. pokore greha omije, in čedne, čiste, dopadljive otroke božje stori ali posvečujočo gnado nam deli, in ker v unih zakramentih to gnado v nas pomnožuje, in nam za razne stanove in potrebe svoje pomagavne gnade deli. Pa tudi za vsako dobro, sveto, koristno misel,

zã vsako lepo, dobro delo daje nam sveti Duh svojo pomoč, ker naš um razsvitljuje, in voljo obuduje in napeljuje, misliti, govoriti in storiti, kar je Bogu ljubo.

Kako da se razsvitljenje pameti ali uma pri kristijanu razcvetuje in razodeva v modrosti, jasnem znanju božjih resnic, v zdravem svetu in sveti učenosti učil in razkladal sem v včerajšnji pridigi. Danes bom pa učil in razkladal, kako da se zbudenje in napeljevanje naše volje razodeva. Pravim:

Sad svetega Duha, ki našo voljo zbujaja in napeljuje, se posebno lepo razodeva v močnosti, pobožnosti in v strahu božjem. Od teh treh darov sv. Duha bom zdaj govoril, poslušajte! Sveti Duh razsveti ljube poslušavce moje, da moje besede zastopijo, ogrej njih serca, da moje besedo ohranijo in se po njej ravnaajo!

Razlaga.

Človeški um, ki je od sv. Duha razsvitljen, lepšajo nebeški darovi prave modrosti, globokega znanja, dobrega sveta in svete učenosti; v človeškem sercu, ki ga sv. Duh ogreva in napeljuje, prebivajo zveličavni darovi moči, pobožnosti in strahu božjega.

1. Sv. Duh deli našemu sercu ali naši volji dar moči.

Kaj je dar moči? Je trdna, stanovitna, nepremakljiva volja vernega kristijana, ki le hoče, kar zapoved božja hoče, in zapoved božjo dopolnjuje, naj ga zapeljiva skušnjava vabi, naj se mu velik dobiček ponuja, naj mu grozovitno terpljenje proti; dar moči je tista nepremakljiva volja vernega kristijana, ki svet, samega sebe premaguje in svoje najljubše, tudi svoje življenje rajši daruje, prejda bi od čednosti in ljubezni Jezusove odpadel. Ako hočeš še vedeti kristijan! kaj da je dar moči, poglej na svete mučence in mučenice. Život njih je bil v oblasti preganjavcev, ta život, telesno meso so mogli terpinčiti, ud za udom odsekati ali odtergati, ga počasi žgati itd., ali njih volja je bila prosta, da še z besedo, še z mislijo niso zatajili Jezusa, ker so imeli dar moči. Da enega omenim, imenujem sv. kmeta Barlaama. Ajdje ga hočejo primorati, da bi lažnjivim bogovom daroval. Ker noče svoje vere zatajiti, natrosijo mu kadila v dlan, in ga prisilijo, da jo nad ogenj derži. Rekó: Kedar ga bo prav žgalo, tresla se mu bo roka in kadilo bo v ogenj padlo. Potlej mu porečemo: Ha, zdaj si bogovom daroval. Sv. kmet derži roko čez ogenj, že mu gori roka, pa je ne odmekne. Zdaj se vname kadilo in zlahten sladek duh puhti; kaj? ali je sv. mučenec mar roko vmeknil? O! dlan mu je pregorela in kadilo se je zasmodilo. Glej taka moč volje je dar sv. Duha. Bil je čist mladeneč, ki so ga hotli hudobneži v nečistost zapeljati. Ker jim vse zapeljevanje spodleti, zvežejo ga, v postelj položijo ga, in nesramno ženstvo k njemu pošljejo. Mladeneč ne more ubežati in

nesramnici se braniti; odgrizne torej si jezik in ga ženstvu v med-očje plune. Glej, to je moč volje zoper hudobni greh, taka moč, ki le sv. Duh jo more dariti. Ali, ako hočeš vedeti, kaj da je dar moči sv. Duha, oglej se med pobožnimi kristijani, in kjer najdeš kristijane, ki so pravični in zvesti do slednjega vinarja, akoravno njim le terdo gre; kjer najdeš zakonske, ki težavno butaro svojo tiho in ponižno nosijo; kjer najdeš bolnike, ki dolge, gorke bolečine voljno in krotko terpijo in Boga hvalijo; kjer najdeš kristijana, ki se zoper težave in skušnjave serčno bojuje: tam misli, taka zvestoba, taka stanovitnost, taka poterpežljivost je dar moči, ki jo sv. Duh vlija v keršansko serce. Pridi sv. Duh! daj naši slabi volji tisto nebeško moč, da storimo, kar je prav, akoravno nas najhujša skušnjava napeljuje, da nam Bog, sv. vera in dolžnost več velja, kakor vse dobrote tega sveta, več kakor naše življenje!

2. Imeniten dar, ktereга sv. Duh človeškemu sercu deli, je dar pobožnosti.

Kaj je pobožnost? Kdo je pobožen? Pobožen je, kdor je po Bogu, to je, kdor rad misli, kar je božjega, kdor le želi, kar se Bogu dopada, kdor rad stori, kar Bog veli — pobožen je, kateremu je Bog, njegova beseda, njegova služba največe veselje. Ni srečnejše stvari na svetu, kakor je resnično pobožni. Pobožnega veseli rumeno solnce, zakaj oznanuje mu veličastvo božje; pobožnega veseli rumeno žito, zakaj oznanuje mu milo skerb nebeškega Očeta; pobožnega veselijo ljube ptičice, zakaj sprepevljajo mu hvalo božjo in ga vabijo k veseli molitvi; pobožnega veselijo tudi vsakdanje dela in opravila njegove, zakaj nebeški Oče mu jih je naložil; pobožnega veseli celo terpljenje in bolečine, zakaj vse pride od Boga in more tako božjemu Sinu podoben biti in za njim svoj križ nositi. Kar pa je pobožnemu najljubše, je sv. hiša božja, je cerkev; tam moli, ves vnet svete verne groze, pričujočega Boga v presv. Rešnjem Telesu, tam vživa nebeško hrano, tam se mu glasi božja beseda kot oznanilo iz svetih nebes, tam se mu vzdiguje verna duša med sveto mašo v goreči molitvi k večnemu domu in poje z angeljci čast in hvalo trikrat svetemu Bogu! Ja! ni veselja čez veselje pobožnega kristijana! O pridi sveti Duh, daj nam dar pobožnosti, da bomo srečni, veseli le v Bogu in njegovi besedi in volji!

3. Dar, ki ga sv. Duh v človeško serce vlija, je dar strahu božjega.

Strahu božjega?! Kako more sv. Duh strah v naše serce vlivati? Saj deli on, kakor smo ravno premišljevali, sveto pobožnost, ki se vedno v Bogu veseli; kako se pa strinja strah s pobožnim veseljem? Poslušaj kristijan! ni prave pobožnosti brez strahu božjega, to je brez strahu, Boga zgubiti, božjo gnado, ljubezen in milost zgubiti, Boga z grehom razžaliti. „Mi nosimo, uči sveti Pavel, svoje izvoljenje v persternih posodah;“ mi smo vedno v nevarnosti, naše zveličanje po grehu zapraviti, za to „bi imeli v

strahu in trepetaje svoje zveličanje delati.“ Ta sveti strah božji je podoben boječnosti dobrega pohlevnega otročiča, ki svojega očeta, svojo mater priserčno ljubi in se boji, kaj govoriti ali storiti, kar bi znalo preljube starše žaliti, ki se vsake gerdobe ustraši in misli: Kaj bi ljubi atej, ljuba mamka rekli, kako bi žalostni bili, ako bi kaj tacega storil. Sveti strah božji izvira iz gorke ljubezni do Boga, in varuje pobožnega kristijana tudi malih grehov in nevarnost, ker tudi mali grehi Najsvetejšega žaliyo; sveti strah božji napeljuje voljo, da vse dolžnosti, manjše in večje, zvesto in natanko spolnuje; sveti strah božji je podlaga vse pravičnosti in svetosti; kjer se ta rahli in mični strah božji, najsvetejšega in najljubeznivejšega Boga žaliti, zgublja, tam so široke vrata odperte najpred manjim pa zmirom večim grehom. Ta sveti strah božji je najmočnejši varh svete nedolžnosti in čistosti; srečne deklice, srečni mladenči, dokler sveti strah pred grehom v njihovem sercu živi, lepo njih nedolžnost cveti; kjer se pa iz mladega serca strah božji zgubi, tam se hudobni zapeljivec smeji. O pridi sveti Duh, vlij v naše serce sveti strah božji, da se bojimo, svojega Gospoda in Boga žaliti! —

Sklep.

O prosimo sv. Duha, da nam po razsvitljenju našega uma in po napeljevanju naše volje deli svoje sedmere darove: dar modrosti, da iščemo svete nebesa, jih iščemo na lepem potu zapoved božjih; dar spoznanja, da smo vselej živo prepričani od večnih resnic svete vere, da se jih terdno deržimo in po njih živimo; dar svēta, da si vselej znamo izvoliti, kar je Bogu ljubo in dopadljivo, nam pa v večno zveličanje; dar učenosti, da znamo vsak po svojem stanu rabiti, braniti in oznanovati sveto resnico božjo; dar moči, da nas ne skušnjava, ne težava, ne sila, ne prilizovanje, ne dobiček ne odverne od tega, kar je dolžnost naša; dar pobožnosti, da bode vselej naše najslajše veselje, Boga ljubiti in njemu služiti; dar strahu božjega, da smo ves čas previdni in se bojimo, Boga žaliti. Pridi sveti Duh, razsvitluj, omehčuj, napeljuj in zveličaj nas. Amen.

Pridiga za praznik sv. Trojice in I. pobinkošno nedeljo.

(Ktere dobrote smo od sv. Trojice pri sv. kerstu prejeli? Gov. L. T.)

„Pojdite in učite vse narode, in kerščujte jih v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha.“
Mat. 28, 19.

V v o d.

Prečudne skrivnosti sv. Trojice, ktere častiti praznik danes obhajamo, s svojim slabim umom ne zapopademo; vendar so ssv. aposteljni ravno s to skrivnostjo svoj nauk pričenjali. Rekel jim je Jezus: „Pojdite po vsem svetu, učite vse narode, in kerščujte jih v imenu Očeta, in Sina, in svetega Duha.“ — Zares, — čuden pot podučevanja! Pri vseh družih vednostih in učenostih se nauk z najlaglejšim začenja in le polagoma se vodi učenec kakor po stopnicah od lahkega do težega. Razlaganje naukov svete vere pa se z največo skrivnostjo pričenja, in še dandanešnji učimo otroke najpoprej resnico od trojedinega Boga, preden druge lagleje nauke razkladamo. Vidite, tako mora kristijan že precej iz konca v djanju pokazati, da je pripravljen, svojo pamet in svoj um svetli veri podvreči.

Akoravno pa nauk od trojedinega Boga, skrivnost presvete Trojice, vso našo zastopnost presega, vendar le od nas nikakor ne velja, kar je sv. Pavel nekđaj Atenčanom očital, in rekel, da časté neznanega Boga. Dasi tudi trojedinega Boga samega na sebi ne poznamo, zamoremo ga pa vendar po delih njegove vsemogočnosti in neskončne dobrotnosti spoznati, kolikor nam je v zveličanje potreba. In ravno sv. kerst, ki je prvi in najpotrebniši zakrament, in ktereга Jezus v današnjem svetem evangeliju v misel jemlje, nam neskončno dobrotljivost presv. Trojice prav živo pred oči postavlja in nas spominja na tesno zvezo, v ktero smo potem svetem zakramentu z vsaktero svetih treh božjih oseb stopili.

Vsi smo v Jezusovem imenu kerščeni, in je sv. kerst v tanjki zvezi s sv. skrivnostjo današnjega praznika; zatorej se mi prav primerno in pristojno zdi, misel na sv. kerst z miseljo na sveto Trojico zvezati, in vas danes k hvaležnosti opominjati, ktero smo trojedinemu Bogu dolžni že samo za gnačo sv. kersta. Poslušajte tedaj zapopadek mojega govorjenja: Kerščeni smo, rečem, v imenu Očeta, Sina in sv. Duha: Kerščeni smo

1. v imenu Očeta, ki nas je pri sv. kerstu za svoje otroke do vzel;

2. v imenu Sina, katerega duhovni udje smo pri sv. kerstu postali;

3. v imenu sv. Duha, v katerega tempeljne smo bili pri sv. kerstu posvečeni.

Učimo se iz tega prav spoznati neizrečane dobrote, ki jih od sv. Trojice po sv. kerstu imamo; učimo se pa tudi dolžnosti splovnati, ki jih zavoljo teh dobrot do sv. Trojice imamo!

Razlaga.

1. Kerščeni smo v imenu Očeta, ki nas je pri svetem kerstu za svoje otroke do vzel. — O mi ubogi Adamovi otroci! kako revni smo bili, ko smo luč sveta zagledali! „Glej! v hudobijah sem spočet, in v grehih me je moja mati spočela!“ je že pisal pobožni David (Ps. 50, 7.) Ta Davidova mila beseda tudi nam vsem velja. Bili smo ze od natore otroci jeze; kakor sv. Pavel sebi in nam žalostno pričevanje daje. Greh nas je Bogu neprijetne naredil. Treba je bilo toraj, nas najpoprej greha rešiti, preden smo zamogli sopet Bogu dopadljivi biti. V vse druge stvari smo se mogli po Jezusu spremeniti, da nas je Bog Oče za svoje otroke do vzetil zamogel. In glej! sveti kerst je storil z nami to veliko čudo; kar že iz Petrovih besed spoznamo, ki jih je na sv. binkoštno nedeljo zbranim množicam govoril, ter rekel: „Vsak med nami naj se da kerstiti v Jezusovem imenu v odpuščanje grehov.“ (Act. ap. 2, 38.) Pri sv. kerstu tedaj nam je bil greh popolnoma izbrisan, in postavljeni smo bili v trikrat srečni stan nedolžnosti, kar ravno belo oblačilče pomenja, ki se nam je takrat ogernilo; prerojeni smo bili v Kristusu z vodo in sv. Duhom v čisto nove stvari. In tako očiščene nas je nebeški Oče za svoje otroke do vzel.

Ljudje že za veliko reč imajo, ako kak imeniten pozemljiski gospod revnega otročiča za svojega rejenca do v zame; in res je to lepo in hvalevredno. Ali koliko večja dobrota je, da nas je Gospod vseh gospodov, Bog sam, za svoje otroke do vzel; Prelepo nam popisuje sv. Pavel to veliko dobroto, ter pravi: „Saj niste prejeli duha sužnosti zopet v strah, ampak prejeli ste duha posinovljenih otrok, v katerem kličemo: „Abba: Oče!“ (Rimlj. 8, 15.) ktero tolažepolno resnico nam tudi z najterdnejšim spričevanjem dokazuje rekoč: „Tisti Duh sam namreč daje pričevanje našemu duhu, da smo otroci božji!“ In k vsemu temu še pristavlja, da smo s pravico božjih otrok prejeli tudi pravico dedičev nebeškega kraljestva, ktera več velja, ko zakladi celega sveta; tedaj pravi: „Ako smo pa otroci, smo tudi dediči, dediči božji, sodediči pa Kristusovi.“ Vi-

dite, kako srečne in bogate nas je storil Bog nebeški Oče pri svetem kerstu!

Kerščanski poslušavci! ali ste pač že kterokrat prav premisljevali neizrečeno dobroto, da smo otroci božji? Znano vam je, da se zavoljo dobrega očeta tudi otroci njegovi spoštujejo, in kolikor imenitniši in dobrotljiviši je oče, toliko bolj se obračajo tudi njegovi otroci. Dobro ime očetovo se tudi na otroke povrača. Kako imeniten in veličasten je potem takem vsakteri kristijan, ker je pri svetem kerstu pravico prejel, Stvarnika nebes in zemlje, najvišega Gospoda vseh stvari, vsemogočnega, večnega Boga — svojega očeta imenovati! Preslab je moj jezik, vam to srečo prav dopovedati. Lepo nam jo sv. Janez popisuje s temi-le besedami: „Glejte! koliko ljubezen nam je Bog Oče skazal, da se smemo božje otroke imenovati, in da smo zares otroci božji.“ (I. Jan. 3, 1) Ne le ime, ampak tudi vse pravice božjih otrok smo tedaj pri sv. kerstu prejeli; in karkoli le ljubljjen otrok od svojega dobrotljivega očeta pričakovati zamore, smemo, in sicer vse v obilniši meri, od svojega nebeškega Očeta pričakovati. Dober oče svoje otroke ljubi; od ljubezni nebeškega Očeta nam Kristus sam pričuje rekoč: „Oče sam vas ljubi.“ (Jan. 16, 27.) — Dober oče skerbi za svoje otroke: od nebeškega Očeta sv. Peter pripoveduje, da on prelepo skerbi za nas, ter nas spominja: „Vse svoje skerbi nanj verzite, ker on sam za vas skerbi.“ (I. Pet. 5, 7.) — Dober oče svoje otroke redi: od nebeškega Očeta pa govori Jezus, njegov Sin: „Vaš Oče ve, da vsega tega potrebujete; zatoraj ne skerbite preveč in ne recite: kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali s čim se oblačili?“ (Mat. 6, 31, 32.) — Dober oče varuje svoje otroke pred nesrečo in nevarnostjo; s koliko večim zaupanjem pa si smemo mi varstva svojega nebeškega Očeta svesti biti, od kterega je že David svoje dni prepeval: „Kdor prebiva pod pomočjo Najvišega, ostal bo v varstvu Gospoda nebes.“ (Ps. 90, 1.) — Dober oče pa ni le za sedanje, skerbni je tudi za prihodnjo srečo svojih otrok; toraj jim tudi za doto kaj privaruje in prihanja. Koliko večja pa je skerb nebeškega Očeta za prihodnjo našo srečo, ker nas je storil deleže nebeškega kraljestva, ter nam prelepa nebеса v naše nekdanje stanovanje pripravil! Poglejte neskončno ljubezen nebeškega Očeta do nas revnih revežev!

Premislimo pa od druge strani svojo hvaležnost do toliko dobrotljivega Očeta. Ozrimo se nazaj na pretečena leta svojega življenja, ter preglejmo, ali smo se pač vselej do svojega nebeškega Očeta tako zadržali, kakor se zadržé dobri otroci do svojega dobrotljivega očeta? Kaj bomo našli? Nič ko nehvaležnost, gerdo nehvaležnost! — Hudujemo se nad Ezavom, da je tako lehkomišeln in nespameten bil, ter za skledico leče imenitno pravico pervorojenca prodal; pa vprašam vas, ali ni brez vse primere večja nespamet in lehkomišljenost, ako eden ali drugi med nami veliko ime-

nitnejšo pravico božjega otroka za vse manjšo ceno ko Ezav odda, ter ali za malovreden časen dobiček, ali za pregrešno posvetno veselje, ali za minljivo pozemljisko dobrovoljo proda? — Grozimo se nad zgubljenim sinom, ki je nehvaležno svojega dobrotljivega očeta zapustil, ponižoma svojo doto zapravlil, in samega sebe v nezumno revščino in nesrečo pripravil. In glej! kolikokrat smo nespametnega zgubljenca posnemali, grešili in svojega nebeškega Očeta zapustili; posvečujočo gnado božjo in pravico do nebeškega kraljestva zapravili in se tako revniše in nesrečniše storili, kakor je bil zgubljeni sin pri vsi svoji revščini in nesreči. Oh kolika nespamet! kolika nehvaležnost do najboljšega Očeta v nebesih! O da bi pač, ki smo z zgubljenim sinom grešili, se tudi z zgubljenim sinom po pravi pokori k svojemu dobrotljivemu Očetu zopet povernili, ter mu rekli: „Oče! kateri si me po svoji neskončni milosti pri sv. kerstu za svojega otroka dozel, grešil sem pred teboj in pred nebesi;“ dal si meni, svoji revni stvari, pravico, te Očeta imenovati; pa glej! „nisem več vreden, tvoj sin imenovan biti;“ z grehom sem se od tebe ločil; grešil sem in si tebe, poprej svojega Očeta zdaj v sovražnika spremenil: „pa vzemi me za hlapca v svoji hiši; stori me najmanjšega svojih služabnikov.“ (Luk. 15, 18. 19.) —

In če bomo s skesanim in potertim srcem k Njemu klicali, vzal nas bo dobrotljivi Bog, kakor Oče svojega zgubljenega sina, zopet za svoje otroke, nam zgubljeno gnado zopet dodelil, in zopet ga bomo smeli svojega ljubega Očeta imenovati. O kako dobrotljiv in usmiljen je toraj nebeški Oče, da nas tudi, akoravno grešimo, še noče precej zavreči, temveč nam še čas in priložnost daje, se spokoriti, in pravico božjih otrok in deležav nebeškega kraljestva si zopet pridobiti. O le nikar si njegove dobre v svojo škodo ne obračajmo, ter nikar prederzno v njegovo milost ne grešimo, in nikar ne pozabimo, da nebeški Oče, ki nas je pri sv. kerstu za svoje otroke dozel, ni le dobrotljiv in usmiljen, ampak tudi pravičen.

2. Kerščeni smo v imenu Sina, katerega duhovni udje smo pri sv. kerstu postali. — S svojim včlovečenjem in terpljenjem nam je Jezus milost božjo zaslužil, in je sv. zakramente postavil, v katerih jo zajemljemo. Njegove rane so studenci, iz katerih naše zveličanje izvira. Le po njegovem zasluženju smo postali pri sv. kerstu božji otroci in deležni nebeškega kraljestva. S tim sv. zakramentom so se nam pa tudi do vseh družih sv. zakramentov vrata odperle. Kedar smo bili kerščeni, stopili smo v sveto cerkev Jezusovo in postali duhovni udje duhovnega telesa sv. cerkve, katerega glava je Kristus, kakor sv. Pavel priča, ter pravi: „Kaj ne veste, da so vaše telesa udje Kristusovi.“ (Kolos. 1, 18. I. Kor. 6, 15—12. 12.)

Kerščanski poslušavci! ali pa pač poznate neizrečeno dobroto te skrivnostne zveze s Sinom božjim, v čegar imenu smo kerščeni? Kakor je pri človeškem telesu glava v tesni zvezi z drugimi udi, in glava na druge ude največi upljiv ima; tako tudi nam iz te zveze z Jezusom največe milosti dotekajo. V Kristusu, ko glavi, so zedinjeni vsi zakladi modrosti, učenosti in milosti, ktere se po vseh udih duhovnega telesa razlivajo, in nam naš um razsvetljujejo, da vemo dobro od hudega ločiti, in našo voljo k dobremu nagibljujejo, ter podpirajo našo slabost z nadnaturnimi močmi, da na trudopolnem potu proti večnemu zveličanju ne opešamo. Po sv. kerstu tedaj Kristus živi v nas, in mi živimo v Kristusu, ker smo ž njim vred eno duhovno skrivnostno telo. Oh kolika sreča!

Nikar pa to nezapopadljivo dobroto premišljeva je svarjenja sv. Avguština spred oči ne spustimo, ki nam pravi, „da naj nikar ne bodemo gnjili, sprideni udje, katerim družega ne gre, kakor da se telesa ločijo in zaveržejo, da celega telesa ne okužijo in ne ostrupené.“ Ravno taka bi se nam godila, ko bi bili s svojim hudobnim razuzdanim življenjem duhovnemu telesu Kristusovemu le v sramoto in pobujšanje. Ako bi nas tudi ta nesrečna ločitev že na tem svetu ne dohitela, gotovo bi jej na unem svetu ne ušli. O strah in groza, ako bi tisti strašni dan, ko bodo angeli božji pšenico od ljulike zbirali, iz ust božjega Sodnika tudi mi zaslišali grozopolni glas, kterega bo nespametnim devicam govoril rekoč: „Jaz vas ne poznam.“ (Mat. 25, 12.) Pri sv. kerstu ste sicer udje mojega skrivnostnega telesa postali, ter pravico zadobili, ondi vekomej stanovati, kjer jaz, vaša glava, prebivam; ali ker ste se te sreče sami radovoljno vanali s svojim hudobnim, pregrešnim življenjem, s svojo nepokorščino in terdovratnostjo, odločil vas bom za zmerom od sebe, in nikdar nikoli veličastva deležni ne bote, ki ga bodo izvoljeni udje mojega telesa z menoj, svojo že davno poveličano glavo, posihmalo vživali. Na mojo vsemogočno besedo bote pahnjeni v unanje tame, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Za svoje ude vas zdaj nič več ne spoznam, ker meni, svoji glavi, pokorni niste bili! Taka strašna sodba bi nas zadela, ko bi Jezusa, svoje glave, ne ubogali, in se cerkvi, Kristusovemu duhovnemu telesu, vstavljali, ter zoper nje povelja delali in ravnali, s tim pa božje kraljestvo na zemlji bolj podirali, kakor podpirali; pred komur nas sam večni Bog obvaruj! Rajši Jezusa lepo ubogajmo in njegovi sveti cerkvi pokorni in podložni bodimo, in nikar spred oči ne spuščajmo, da smo kerščeni v imenu Boga Sina, kterega duhovni udje smo pri sv. kerstu postali

3. Kerščeni smo pa tudi še v imenu Boga sv. Duha, v kterega tempeljne smo bili pri sv. kerstu posvečeni.

Posebno velika in imenitna dobrota je, da človek pri svetem kerstu tempelj sv. Duha postane. Sveti Pavel sam ima to za kaj

posebno imenitnega, toraj pravi: „Ali ne veste, da ste božji tempeljni, in da sv. Duh v vas prebiva?“ (I. Kor. 3, 16.) In ne le naše duše, tudi še celo naše telo tempelj svetega Duha imenuje rekoč: „Ali ne veste, da so vaši udje tempelj svetega Duha, ki v vas prebiva, in ga od Boga imate, in da niste sami svoji?“ (I. Kor. 6, 19.) Ali veste, kaj nam sveti Pavel s temi besedami na znanje daje, kedar pravi, da nismo sami svoji? Od tiste dobe, ko ste kerščeni bili, nam hoče apostelj reči, niste nič več sami svoji, temveč ste Bogu posvečeni, in pripravljeni sv. Duhu v stanovanje, sv. Duhu, ki vas je s svojo gnado napolnil, in vas s tim v svoje prebivališče posvetil, ter tri lepe žlahtne rože: vero, upanje in ljubezen v vašo dušo zasadil, in obilno drugih dari vanjo vlil, da si zamorete zdaj ž njegovo pomočjo veliko lepih čednost in dobrih del nabrati.

Pobožni kralj David je pred svojo smertjo svojemu sinu Salomonu naročal, Bogu tempelj izzidati in mu je rekel: „To je veliko imenitno delo; zakaj ne človeku, temveč Bogu se bo stanovanje pripravilo.“ (I. Paral. 29, 1.) Tudi vemo iz sv. pisma, koliko truda in dela je Salomona stalo, koliko zlata in srebra in dragih biserov se je porabilo in kako veliko število umetnikov in delavcev je bilo najetih, da bi tempelj izzidali lepši ko mogoče. — Na vse to le toliko rečem: Če so že ljudje, ki so le slabe zapopadke od božjega bitja in božjega veličastva imeli, in tudi le slabe pripomočke, da dosežejo svoje namene; če so si že ljudje toliko prizadevali, Bogu tempelj izzidati lep in veličasten: kaj si bomo še le od človeške duše mislili, kako imenitna si mora biti, ker si jo je Bog sam za svoje prebivališče pripravil; Bog sam, rečem, kateri samega sebe popolno pozna, in kateri sam je v stanu, k svojemu poveljčevanju in češčenju najpripravnije naprave narediti!?

Kedar pa od imenitnosti in svetosti tempeljna naše duše govorim, dohaja mi že tudi na misel naša dolžnost, po kateri smo zavezani, ta tempelj sv. Duha čist in svet ohraniti, ter se skerbno varovati, da ga z nobenim grehom ne omadežujemo. Sveti Pavel, kedar nas tempeljne sv. Duha imenuje, tudi precej svarjenje prišavlja: „Ako pa kdo ta tempelj božji oskruni, pokončal ga bo Bog. Ker tempelj božji je svet, in ta ste vi.“ (I. Kor. 3, 17.) In kedar naše telo tempelj sv. Duha zove, pridevlja: „Častite in nosite Boga v svojem telesu.“ (I. Kor. 6, 20.) In če se poprašamo, ali to svojo dolžnost spolnujemo, in ta tempelj sv. Duha, pri sv. kerstu tako slovesno posvečenega, v časti imamo, ter ga čistega in svetega ohranimo; kaj nam vest poreče? Nekdanjim Judom so sovražni Rimljanje njih tempelj razdjali, in niso si mogli spomniti na to strašno razdjanje, da bi jim pri tem ne bile obilne solze oči zalivale. Zgodovina nam pove, da so si od Rimljanov celó z denarji dovoljenje kupovali, enkrat na leto kraj obiskovati, kjer je poprej njih sve-

tišče stalo, ter ga močiti s svojimi solzami. — Kristijanje! kdo bo pa nam solze dal, zadostno objokovati strašno razdjanje našega dušnega tempeljna, ktero se je z vsakim smertnim grehom ponovilo! Naša duša je tempelj božji, in njej je dal Bog um, da bi le potrebne, pametne, modre, svete reči premišljevali; toda oh, mili Bog! koliko nepotrebnih, koliko nespodobnih, koliko nesramnih, koliko lažnjivih, koliko opravljivih, koliko sovražnih misel se nam pač po duši spreha, in v tem sv. tempeljnu razgraja! Bog je našo dušo obdaroval tudi s prosto voljo, da bi želela in hrepela le po svetih, nebeških rečeh: in glej! kolikokrat, oh! kolikokrat smo svojo dušo, ta tempelj sv. Duha, omadeževali s pregrešnim, ter lakomnim, nečistim, nevoščljivim, škodoželjnim, prevzetnim poželenjem!

In če tudi nismo bili med tistimi hudodelniki, ki so svojo dušno tempelj z velikimi grebi v jamo razbojnikov spremenili: smo pa le vendar že s tim silno nehvaležni, če na majhne grehe nič ne porajamo, in sv. Duha lehkomišljeno z njimi žalimo. In oh, kako veliko je o teh rečeh naše zadolženje! in kako potrebno je, da se varujemo posihmalo tudi vsakterega majhnega greha in si na vso moč prizadevamo, vedno bolj in bolj olepšati svojo dušo, ta izvoljeni, pri sv. kerstu posvečeni tempelj sv. Duha, z zmerom obilnim številom svetih čednost in dobrih del! —

Sklep.

Pobožni poslušavci! premislimo zdaj še enkrat od ene strani neskončno velike dobrote, ki nam jih presveta Trojica pri svetem kerstu deli, od druge pa našo silno nehvaležnost; in učimo se posihmalo dobrote sv. kersta prav spoznati in kerstne obljube prav spolnovati. Kerščeni smo v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha. Nebeški Oče nas je pri sv. kerstu za svoje otroke dozel; pa oh, kolikokrat smo se že tolike dobrote nevredne storili! — Božji Sin nas je storil duhovne ude duhovnega telesa svete cerkve, ktere ga glava je on sam; in glej, oh! kolikokrat smo že zaslužili, ločeni biti od telesa kot gnjili udje. — Božji Duh nas je takrat v svoje tempeljne posvetil, toda oh! kolikokrat že smo ta tempelj božji z grehi oskrnjali in omadeževali! — S skesanim in potertim srcem se toraj zdaj k sv. Trojici obrnimo, in recimo:

„O vse časti in hvalevredna presveta Trojica; edini Bog v treh osebah! pred te na kolena pademo, ter ponižno molimo tebe svojega Stvarnika, Odrešenika in Posvečevavca! Vsi osramoteni in skesani spoznamo obilnost tvoje dobrote, kakor tudi gnjusobo svoje nehvaležnosti. Odpusti, najviši Bog! ki si milostljiv in usmiljen, odpusti hudobijo svojim nehvaležnim hlapcem! Sprejmi po svoji milosti in dobroti naše hvaležne serca, ki ti jih v dar prinesemo za vse tvoje brezštevilne dobrote, in se posebno za dar svetega kersta!

Dodeli, da s tvojo pomočjo dobrote svetega kersta tako obračamo, da tvoji dobri otroci, o nebeški Oče! tvoji duhovni udje, o božji Sin! in tebi prijetni tempeljni, o sveti Duh! ostanemo, in vedno tako živimo, da vredni postanemo, tebe, o trojedini Bog! katerega tukaj le kakor v zerkalu vidimo, gledati nekaj od obličja do obličja in uživati na vekomej." Amen.

Pridiga za II. pobinkošno nedeljo.

(Božja roža spomeničica; gov. M. T.)

„To delajte v moj spomin.“

I. Kor. 11, 24.

V v o d.

Obhajali smo v četrtek slovesen, v resnici katolišk, to je: vesoljen praznik, praznik presv. Rešnjega Telesa. Kdo bi popisal vso lepoto, ki je bila križemsvet postavljena tedaj na ogled? Kdo izrekel z besedami vsa pobožna čutila, ki so se pri procesijah tega praznika vzdigovala iz bogoslužnih vernih src? Po mestih in na kmetih so se razlegale hvalne in zahvalne pesmi v vseh jezikih na čast temu najsvetejšemu zakramentu. Na polji, po vertih in po gozdih so se nabirale cvetlice in sekale veje, da bi tudi natorno lepotičje po svojej moči povelečevalo svojega Stvarnika. Dolge verste vernih katoličanov so križem po Božjem svetu kakor v zmagi in z molitvami šle za Božjim Jagnjetom. Pa slovesnost tega praznika še ni popolnoma utihnila. Še ves ta teden, zlasti današnja nedeljo se razlegajo enakega veselja praznični glasovi, ker tudi danes se še po več krajih obhajajo sprevedi v spomin in na čast Jezusu Kristusu, ki je pričujoč v tem najsvetejšem zakramentu.

Zveličar sam je tega spomina od nas hotel, kakor govori apostel v listu do Korinčanov, (I. 11, 23.) rekoč: „Gospod Jezus je tisto noč, ko je bil izdan, vzel kruh in zahvalil, ter razlomil in rekel: „Vzemite in jejte, to je moje telo, ki bo za vas dano. To delajte v moj spomin. Ravno tako tudi kelih po večerji, rekoč: Ta kelih je nova zaveza v mojej kervi. To delajte, kolikorkrat bote pili, v moj spomin.“ In res, kaj nas zamore bolj živo spominjati na neskončne dobrote Sinu Božjega, kakor ravno njegova vedna pričujočnost med nami v zakramentu presv. Rešnjega Telesa? Prav

imenuje nek učenik to prečudno skrivnost: „Božjo spomeničico, zasajeno na vertu sv. cerkve, da na svojega ženina ne pozabi.“ Kot Božjo rožo spomeničico hočemo še mi danes zakrament sv. Rešnjega Telesa premišljevati. Ta roža spomeničica nam namreč kliče iz tabernakeljna: Kerščanska duša! spominjaj se

1. mojega terpljenja;
2. spominjaj se moje ljubezni;
3. spominjaj se moje zvestobe.

K temu premišljevanju nas pokrepčaj moč tistega angeljskega kruha, o katerem pravi sv. Avguštin: „Brez tebe ne maram živeti, brez tebe ne umreti!“ Poslušajte!

Razlaga.

Cesar Ferdinand II. je v praznik sv. Rešnjega Telesa ta naj-svetejši zakrament pri procesiji vselej spremljal s prižgano svečo v roci. Enkrat pa ga je ravno tedaj desna roka tako bolela, da jo je imel opertano okoli vrata in povezano na persih. Rekó mu toraj, da naj si da svečo od kakega strežaja v procesiji nositi. On pa jim odgovori: „Saj imam še eno roko, s katero zamorem Bogu služiti.“ — Kristijani! kako je bil pač ta vladar živo prepričan resnice, da je naša dolžnost Bogu služiti, in to temveč, ker tolikanj malih stvari od nas zahteva! Saj le hoče, da se nanj spominjamo, zato, ker nas ima tudi On v vednem spominu. Podoba kruha, pod katero je svojo Božjo in človeško natoro ter vse svoje nebeško veličastvo skril, in ki jo vidiš, bodi si pri sv. maši, ali v monštranci, ali pri sv. obhajilu, ti tako rekoč molče govori na serce: Glej, kako se te tvoj Bog neprenehoma spominja! Njegovo veselje je, biti med človeškimi otroci, tu poslušati njihove reve, jih pasti, poživljati in krepčati na težavnem romanju proti nebesom z lastnim mesom, z lastno kervijo. Angelji odgovarjajo: O kako srečen si! Sto in stokrat blagor ti! Nebesa te zavidajo in zemlja se raduje, da sme nositi tako osrečeni rod človeških otrok. — Kaj pa tvoja duša? O kako spačena in nehvaležna je, kako malo spoznava to brezimno srečo! Ne moremo si namreč strahotniše nesreče misliti od te, ako bi Bog le en trenutek prenehal na nas misliti, ker pri tej priči bi se morali pogrezniti v svoj nekdanji nič; saj po apostolovih besedah zgolj le v njem smo, v njem dihamo, v njem živimo. In ravno tako, ako bi nas prejenjal ljubiti, postala bi tudi zemlja za nas živ pekel. Pa premišlujte ga v tej skrivnosti! Vso svojo močnost razgrinja pred nami, da bi nanj ne pozabili. Vso svojo neskončno modrost izpozajemlje, da bi se nanj spominjali. Ne le da noč in dan prebiva na naših oltarjih, podaja se vun na polje, ceste in pota, se da nositi čez hribe in doline, čez rov in lov v hiše premožnih, kakor v poderte koče ubogih, glasovi zvonov iz

visokih turnov, molitve in petje vernih nam oznanujejo njegov prihod, tako da nas skoraj na slehernem potu sreča in nas kliče:

1. Kerščanska duša, spominjaj se mojega terpljenja! Tako ti toraj govori prvič Božja roža spomeničica.

Natorna cvetlica spomeničica raste navadno najrajše ob potocih in po močvirnih krajih. Tudi nebeška roža spomeničica je vzrastla in pricvetela v solzah bolečin, Jezus je sv. zakrament postavil ob trenutku grenke ločitve in slovesa od njih, ki jih je ljubil do konca. Poslednji večer je s svojimi učenci obhajal poslednjo večerjo, ter žalosti prevzet in tako rekoč s solzami postavil zakrament sv. Rešnjega telesa. Saj veste, kako milo jim je govoril, rekši: „Iz serca sem želel to velikonočno jaguje jesti z vami, predno terpim; zakaj povem vam, da od sedaj ga ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v Božjem kraljestvu.“ — Moja duša je žalostna do smerti. In ta žalost, ta britki trenutek ločitve ga nagne, da jim v zakramentu sv. Rešnjega Telesa zapusti svojega terpljenja in svoje smerti velikansk spomin, predno nastopi pot na Kalvarijo in na križu izdihne v grozovitih bolečinah svojo dušo. Za tega del prav pravi sv. Tomaž Akvinski: „Najsvetejši zakrament je, kakor biser, nastal v morji britkih solz.“ Tudi Žveličar nam iz te skrivnosti ne kliče zastoj: „Ne zabite na moje terpljenje!“ Sveta Magdalena Paciška je na smertnej postelji rekla: „Vedite, da je terpljenje tolika blagost in dragocenost, da je Sin božji, akoravno je v Očetovem naročji vse zaklade in veselja raja vžival, ker ni bil ozaljšan z oblačilom terpljenja, prišel na zemljo, si tega lepotečja iskat.“ Kolika sreča, kolika milost, kolika čast je toraj terpljenje! Da pa svoje terpljenje, ti, ki zdihuješ v revščini in v pomankanji, ti, ki si zaničevan in zasramovan, ki tožiš, da je ni žive duše, ki bi se te usmilila, ki tarnjaš, da te je ves svet zapustil ali celo v bogokletno misel zaideš, da je Bog nate pozabil, ki ječiš na bolniške postelji, ali britko tožiš, da so te gerdi in obrekljivi jeziki pripravili ob dobro ime, ob tvoje poštenje in tvojo čast, — da vse te in druge križe in težave spoznaváš za srečo in milost Božjo, se tega spoznanja nikoli nikjer ne moreš bolje naučiti, kakor da se pred sv. Rešnjim Telesom klečé spominjaš Njegovega terpljenja. Iz tega premišljevanja ti prihaja moč k terpljenju, od tod poterpežljivost v terpljenji, od tod izvira celo veselje v terpljenji. Glej, o žalostna duša, zakaj se tedaj, kedar te kak križ tare, ali te skli in peče kaj družega, na vse strani drugam zatekaš, le ne k tej nebeški spomeničici, ki te edina vselej potolažiti zamore?

Natorne cvetlice spomeničice rastejo ob potocih navadno tako gosto, da je daleč na okoli od njih vse višnjevo, kamor se oko ozre. — Glej, to ti je podoba brez števila dobrot in milost, ki nam dohajajo po nebeški spomeničici sv. Rešnjega Telesa. Že pogled na ta zakrament, pravi sv. Bonaventura, prinese nam milost; že pozdravljenje, ki mu ga pošljemo, nam je velika zasluga, pravi sveti

Bernard; že, ako se s kolenom pred njim pripogneš, te z blagoslovom napolni, zagotavlja sv. Alfonz. V koliko morje Božjih milost nas pa še le pogrezne, ako spodobno častimo ali celo vredno uživamo ta najsvetejši zakrament?! Ako pa po pravici sklepamo, da, kolikor veči so darovi, toliko večja je tudi ljubezen darovalčeva, o koliko preobilno ljubezen obsega lažje serce Jezusovo v tem zakramentu, — tista nebeška spomenica, ki nam kliče:

2. Ne pozabi moje ljubezni! — Ali se je pa res kristijani spominjajo? O kaj še! Sv. Koleta je sleherni dan Boga hvalila za luč svojih oči, da je z njimi zamogla videti božjo ljubezen v zakramentu sv. Rešnjega Telesa; kristijani pa za to ljubezen nimajo pogleda, ker se na vse strani rajše ozirajo, kakor na oltar, v tabernakelj ali v monštranco. Sveti Alfonz je cvetlice in sveče zavidal, da na oltarji na čast sv. Rešnjemu Telesu cveté ali zanj pogoré; med kristijani jih je pa veliko, ki pred njim ne pokleknejo, kedar jih z oltarja doli blagoslovlja, ali beže iz cerkve, kedar odpré po namestniku svoja usta, da bi zaslišali besede večnega življenja. Ja, še več; nahajajo se dandanes že mali otroci, ki ta presv. zakrament preklinjajo, predno znajo „oče naš“ moliti, zato, ker se dandanes nahajajo matere, ki iz gerde navade ali v jezi in togoti zakramentirajo, in ker se nahajajo očetje, ki iz lehkomiseljnosti ali iz divjosti in togote to najsvetejše ime vpričo otrok osramotujejo. So kristijani, ki nevredno pristopajo k mizi Gospodovi, in sveto obhajilo božjeropno prejemajo; kristijani, ki umirajo med tem, ko življenje uživajo, ki si prekletstvo nakopavajo med tem, ko blagoslov prejemajo. Sveti Avguštin pravi: „Bojim se Gospoda, kedar gre memo; zakaj kedar odide, ne poverne se nič več.“ Glejte tu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa je med vami; on tako rekoč med vami hodi, ter blagoslovlja, ozdravlja in tolaži; pa memo gre pri preklinjevalcih, ker njegove ljubezni niso vredni, ter se prav pogostoma primeri, da se k njim nič več, še celo ob smertnej uri ne poverne. — Za časov sv. škofa Pavlina pride k njemu nek berač z usušeno roko. Škof vidi in vpraša ga, kaj da je krivo njegove nesreče, odkod da ima usušeno roko? Berač mu de: „Vam kot škofu že smem razodeti strašansko skrivnost. Bil sem hudoben sin dobre matere; nesramno sem živel in zapravil njeno premoženje. Poslednjega beliča, ki ga je za potrebo imela skritega, pa mi ni hota dati; zatorej se raztogotim in jo ubijem s to usušeno roko. Bilo je to po noči na veliki četrtek, ko sem imel drugi dan k sv. obhajilu iti. In res, ko zakopljem mater, da živa duša ni za to vedela, prederznem se pristopiti k mizi Gospodovej. Ko pa prejmem sv. Rešnje Telo na roko (bila je namreč tedaj navada, da se je sv. Rešnje Telo obhajancem pokladalo na dlan), mi jame roka med grozovitimi bolečinami usihati. Na ves glas se začnem dreti, in vsi, ki so bili okoli mene, so me stermo in plaho pogledovali. Ubežal sem in se podal od doma, ter nosim vedno

usušeno roko kot kazen Božje po svetu; pa vse bi rad pretepel, da bi le zarad tega v nebo vpijočega hudodelstva ne bi bil pahnjen v pekel. — Škof mu naložé sedemletno očitno pokoro, kakoršne so bile tedaj v davadi. In ko zopet sme čez 7 let prejeti sv. obhajilo, ozdravi se mu usušena roka. — Ako se toraj sedaj grešniku po nevrednem obhajilu ne usuši roka, usuši se mu gotovo vsa njegova sreča na tem svetu, usuši mir njegove vesti, usuši pokoj njegove duše!

Natorna cvetlica spomenica je višnjeva, kakor nebes; toraj spominja na nebesa, ki so plačilo zvestobe. Tako je sveto Rešnje Telo kot nebeška spomenica v resnici nebeška posest. Sv. Tomaž Kempčan pravi: „S teboj, o Jezus, so nebesa, brez tebe je pekel!“ Ker je pa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa Jezus Kristus ves pričujoč, so toraj ta nebeška spomenica naša nebesa, ki nam kliče:

3. Ne pozabi na mojo zvestobo! — Gledé na to pravi sv. Bernard: „Čemu iščeš prijatelja, ki bi zvesto ljubil do smerti? Glej, kako blizo tebe je tvoj najzvestejši prijatelj Jezus v presv. zakramentu!“ Zato posnemaj grofinjo Ferijansko; vedno je obiskovala sv. Rešnje Telo, zatoraj so jo imenovali nevesto presv. zakramenta. Posnemaj sv. Paskala Bajlonskega, ki so ga zarad njegove ljubezni do sv. Rešnjega Telesa zvali „stražo presv. zakramenta.“ Posnemaj zveličano Marijo Alakok, ki je do obhajila imela toliko hrepenenje, da je rekla, ako bi morala bosonoga iti skozi ogenj in po žerjavici, ne bi se dala po nobeni ceni odverniti. Večkrat in vredno prejemlji, pogostoma obiskuj ta presv. zakrament in tako skazuj svojo zvestobo do te nebeške spomenice, ki nikdar ne zvene, tudi v smertnej uri ne; temuč se ti ravno tedaj najlepše in najbolj ljubeznjivo razcvita, in ti je zastava večnega življenja.

Na cesti od Avgsburga proti Inomostu (Insbruku) kipi v nebo stermo skalovje, po bližnjej cerkvi sv. Martina, Martinja peč imenovano. Na teh visocih in sternih pečinah se je nekdaj nadvojvoda in poznejši Rimski cesar Maksimilijan pri lovu tako zgubil in zablodil, da s peči ni mogel niti naprej, niti nazaj. Ako je kviško pogledal, videti je bilo, da se bo zdaj zdaj kaka peč nanj zgrudila; ako se je ozerl v globočino nad sto sežnje pogreznjeno, mislil si je, da mora biti njegov grob. Živa duša ni mogla do njega. En dan in dve noči je pretepel v takem strahu; pa zastonj. Ljudje so ga videli do njega pa niso mogli. Toraj se začne pripravljati na smert. Poln hrepenenja po svetej popotnici je vpil na ljudi v dolini, naj mu vsaj od daleč duhoven pokaže presv. Rešnje Telo. Duhoven pride in prinese sv. Rešnje Telo in mu ga pokaže proti sternej peči. Maksimilijan pade na kolena, ter jokaje moli svojega Zveličarja. In Jezus, ta nebeška spomenica, ga ne pozabi. Nek mladeneč stoji pred vladarjem, ki mu poda roko in ga srečno brez vse škode pripelje do njegovih ljudi in potem zgine.

Sklep.

Tako, ljubi moji! bo Jezus vašo zvestobo tudi vam povernil, da bote še na smertnej postelji imeli milost ž njim se zediniti, da pojdete s tem kruhom pokrepčani proti gori Gospodovej. Poslal vam bo svojega angelja, ki vas srečno popelje skozi zmede in čez razpotja sedanjega življenja tje gori, kjer bo trojedini Bog naš večni, najslajši vžitek. Amen.

Pridiga za III. pobinkoštno nedeljo.

(Od Jezusovega serca; gov. L. F.)

„O najslajše serce Jezusovo, stori, da te ljubim zmiraj več.“

V v o d.

Zadnji petek smo obhajali lep spomin — jaz bi rekel praznik — pa svet za njega vedel ni; vedó pa za ta spomin vse pobožne duše po vsem kersčanskem svetu. Kakšen spomin bi mar to bil? Spomin je bil najslajšega serca Jezusovega! Že dolgo sem-le so pobožne duše rade častile to najljubeznjivše serce; pa še le sedanji viši pastir katoliške cerkve, papež Pij IX. so leta 1856 določno ukazali, da se na 1. petek po osmini sv. Rešnjega Telesa ali na nedeljo, ki pride za tim, obhaja spomin najslajšega serca Jezusovega. In tako je danes prav za prav nedelja Jezusovega serca. — Vselej sem rad govoril od tega serca; — kako bi mogel danes opustiti te priložnosti, da bi vam zopet govoril od tega najljubeznivejšega Serca? Upam, da moje besede ne bojo padle vse na skalo, ampak da bodo vsaj nektare naše pripravne zemlje. In kaj mislim doseči? Nič drugega kakor to, da bi mi zmiraj bolj spoznali ljubezen Jezusovega serca do nas, in da bi se tudi v naših srcih obudila zmiraj večja ljubezen do tega serca, ki je nas ljubilo do smerti, ki je naše ljubezni najvredniše. Kolikorkrat prav pogledam podobo Jezusovega serca, zdi se mi, kot da bi nam glasno govorilo: Glejte, kaj je storila moja ljubezen za vas, koliko si pa ti že storil za-me. Stopimo pred Jezusovo serce; — 5. darov velikih in težkih vam hočem pokazati, ki jih je darovalo Jezusovo serce za nas, — po darovih pa se spozna in meri ljubezen. O najslajše serce Jezusovo, stori, da te ljubim zmirej bolj!

Razlaga.

Kaj je Jezusovo serce? Nič drugega, kakor podoba ljubezni in terpljenja. Pet velikih darov je to serce darovalo za nas, po katerih se spozna njegovo terpljenje in njegova ljubezen.

1. Velik dar, kterega je prineslo Jezusovo serce, je bila njegova neizmerna žalost, posebno pa žalost nad tem, ker je Jezus videl, da bo vse njegovo terpljenje zastonj za njih veliko, da bo jih veliko, ktere ne bo moglo rešiti njegovo terpljenje, kterim ne bo mogla pomagati njegova kri, ker si sami ne dajo pomagati. — Kristijani! postavimo se v duhu v Jeruzalem na oljsko goro ravno tisti večer, ko se je pričelo Jezusovo terpljenje. Zadnja večerja je že minula. Judež je šel poiskat si pomagavcev. Jezus pa gre tiho proti oljski gori, aposteljni pa grejo za njim; noč je, le luna jim slabo sveti. Že je prišel Jezus čez potok Cedron; tu je šel tudi David, ko je bežal pred lastnim sinom Absalomom. — In ko stopi na vert Gethsemane — in začne moliti, tedaj se ga loti, ga objame žalost prevelika in strah. Zakaj taka žalost? To žalost mu ne dela terpljenje, kterega vidi; to žalost mu dela le to, ker vidi, da bo njegovo terpljenje prav zastonj za njih veliko, da bo jih toliko pogubljenih vkljub njegovi preliti kervi, terpljenju in smerti. — Ali poznate to žalost? Mislim, da je je vsaj nekaj skorej že vsakdo pokusil. Kedar si leto ali več pridno delal, da bi si napravil lep vertič, že vidiš ga stati in se veseliš sadja; čez noč pa pride hudoben človek in ti ga pomandra; vprašam, kako ti bo pri sercu, ko boš vidil, da je tvoj trud bil zastonj. — Povem drugo pripodobo. Jeseni stoji sirk lepo in je že v mleku; le 14 dni in že imate upanje, da ga bote spravljali noter — ena noč — in vse je, vse je pokončano. — Ali kako mora biti pri sercu očetu ali materi, ki imata otroka, na kterega imata vse zaupanje. Od ust si pritergujeta, da ga dasta učiti; že imata upanje, da ga bota videla srečnega in da bota vživala veselih dni v svoji starosti. Ali na enkrat pride žalosten glas, sin je zbolel in umerl — ali kar je še hujše, sin se je spridil in postal zanikern, ali pa če namesti lista pride otrok sam ves raztergan in zdivjan. — Kako bo mar očetu in materi pri sercu? Ali bi mogel popisati njih britkost? Pa kaj, preljubi! vsa ta britkost še senca ni od one, ktero je prestalo Jezusovo serce na oljski gori, in jo je darovalo za nas. Vidil je Jezus v duhu vse, za ktere bo zastonj prelita njegova kri, vse, ki se bodo zoperstavljali njegovi veri, večni resnici in njegovi gnadi, da bo jih zgubljenih toliko 1000, in on jih ne more rešiti. Že na oljski gori se je to začelo; 12 aposteljnov si izvoli, pa izmed teh ga eden izdâ — in ta se pogubi — eden pa ga zataji. Vse je storil za svoje ljudstvo, kaj pa ljudstvo? Ono vpije: Na križ z njim. Jezus gleda v prihodnost in vidi oh vse grešnike, ki se ne bojo hotli spokoriti, da morajo biti pogubljeni in to prizadeva njegovemu sercu

toliko žalost, da izkliče: „Moja duša je žalostna do smerti,“ in to mu stori tolik strah pred terpljenjem, ker nobeno serce ni tako poznalo gerdobo greha in svetost božjo, nobeno ni tako čutilo grenkost terpljenja, kakor to najsvetejše serce. Staremu patriarhu Jakobu prinesejo obleko sina Jožefa pomočeno v kri; — oh enako žalost občuti Jezusovo serce, kedar vidi na grešniku raztergano lepo obleko nedolžnosti, in njega vsega v oblasti strašne zveri — in ta je greh. — Ta žalost, ta britkost je bila prvi dar Jezusovega serca, — žalost, ker je videl, da bo njegovo terpljenje zastoj za njih veliko. Ali smo mar tudi mi, med njimi, zavoljo katerih je žalovalo Jezusovo serce?

2. Drugi dar je bil dar svoje časti. — Kaj je čast in dobro ime? Enim za njo nič ni mar; drugi pa brez poštenega imena živeti ne morejo, rajši zgubijo vse, le da jim ostane še dobro ime. Grozna je bila tista britkost, ktero je terpelo Jezusovo serce v zadnjih urah, ko se vidi vsega osramotenega, ko vidi, da se mu vzame vsa čast, in dobro ime. Z bakljami in z orožjem pridejo po njega kakor po roparja, zatorej jim reče: „Kakor po razbojnika ste prišli z meči in kolmi.“ Pilat ga postavi z Barabom, ki je bil ropar in razbojnik, v eno versto, Judje ga pa še Barabu nazaj postavijo. Ž njim ravna, kakor z nevarnim sleparjem in goljufom; zato reče Judež: „Varno ga peljite,“ po noči ga vlačijo od Kajfeža do Pilata — od Pilata do Heroda. — Z božjim Sinom ravna, kakor s preklinjevalcem Boga . . . zato ga obsodijo k smerti na križu. Blizo Jeruzalema med 2 razbojnikoma umira. — Gotovo je bilo veliko ljudi, kateri so mislili, da mora biti Jezus vsega tega kriv, ker se tako ž njim ravna. Vse to sramotenje terpi Jezusovo serce in daruje za nas svojo čast in dobro ime, da bi nam zopet nazaj zadobil zgubljeno čast, čast božjih otrok, — in da bi pri njem dobivali tolažbe in olajšanja oni, ki po nedolžnem terpijo na svoji časti.

Ljubi kristijan! kedar se ti jemlje čast in dobro ime, spominjaj se Jezusa, ki je bil najsvetejši in ves nedolžen. Bodi potolažen in umirjen! Ako se to godi na zelenem drevesu, kaj se bo godilo na suhem? Ako so tako počenjali z mojstrom, kako hoče učenec kaj boljšega pričakovati, saj učenec ni črez mojstra? Ne žaluj toraj in obriši si svoje britke solze, — pa tudi sam varuj se, da ne boš tudi ti Jezusa osramotoval in mu jemal spodobne časti! Po svetu je naše dni hudobna derhal, ki se je zarotila zoper sveto vero in sveto cerkev. Svoj namen hoče doseči s tim, da trosi gerde laži in nesramne basni zoper duhovščino, zoper sv. Očeta, škofe, duhovnike, mnihe in nune. Ni ga dnu, ni ga časnika, ni je družbe, kjer bi se ne legalo zoper duhovščino! Ravna, ž njim prav kakor so judje ravnali z Jezusom. Kristijan moj! ne verjami tega in v časti imej duhovnike kot Jezusove namestnike!

3. Tretji dar, ki ga je Jezus nam daroval, je njegovo prijateljstvo. Kako je ljubilo Jezusovo najljubeznjivše srce aposteljne svoje! Večkrat jih On — kralj nebes in zemlje — imenuje svoje prijatelje. Že je Jezus vedel, kaj misli Judež njemu storiti, kako ga hoče prodati. Jezus ga pa vendar še imenuje ne pri poslednji večerji, temveč mu reče: „Eden izmed vas me bo izdal.“ In še na oljski gori, ko Judež Jezusa poljubi in ga tako izdà, reče Jezus rahlo in prijazno: „Prijatelj! S poljubljejem izdáš Sinu človekovega?“ Petra je Jezus tako visoko povzdignil, da ga je postavil za poglavarja svoje cerkve, in ta ga je trikrat zatajil in še prisegoval, da Jezusa ne pozná! Tako se je Jezusu vračalo njegovo prijateljstvo! Močno boli človeka, kedar vidi, da se mu prijateljstvo ne vrača ali da se mu še celo gerdo plačuje. Koliko žalost in britkost je moralo občutiti Jezusovo srce, ker se mu je njegovo prijateljstvo tako vračalo! Tudi naš prijatelj je Jezus in tam-le v svetem tabernakeljnu med nami prebiva, prebiva v presv. Rešnjem Telesu. Hvaležno mu to prijateljstvo vračujmo! Radi k njemu pritekajmo, da ga molimo in častimo, da mu tu tudi potožimo svoje reve in težave in pri njem pomoči in tolažbe iščemo! Kot najzvestejši prijatelj nas iz tabernakeljna kliče: „Pridite k meni vsi, ki ste obloženi in jaz vas bom okrepčal in potolažil!“

4. Četerti dar, ki ga je Jezus za nas daroval, je njegova pravica in svoboda. Vsak ima svojo pravico, in nihče ne sme je mu jemati. Z Jezusom pa so ravnali, kakor da ne bi imel nobene pravice. On, ki je Gospod nebes in zemlje, ki je dal prostost in svobodo vsem nam; ki nas vse hoče rešiti sužnosti, njega pa zvežejo in vlačijo od sodnije do sodnije. Po Mozesovi postavi ne bi bili ga smeli po noči zagrabit, vjeti in soditi, tudi krivih prič ne bi smeli pripustiti. Pa pri Jezusu se za to postavo ne brigajo, delajo ž njim, kakor da bi bil brez vse pravice; podšuntano ljudstvo ga obtoži; sodniki bi imeli preiskati. Pilat ga nedolžnega spozna, pa vendar ga k smerti obsodi; komu se je že godilo tolike krivice. Tako Jezus daruje svobodo in pravico, da bi nas rešil sužnosti — in zbrisal krivice, ktere je storil človeški rod. O kristijani! spomnimo se tega četrtega daru, in ljubimo Jezusovo srce, ki je za nas terpelo toliko krivice: Ne delajmo mu mi krivice.

Vsak greh žali Jezusa in mu dela gerdo krivico. Greh žali tistega, ki nas je ljubil do smrti, da! do smrti na križu; greh pokonča zlahtni sad Jezusovega terpljenja; Jezus nas je namreč rešil hudičeve sužnosti in nas naredil proste otroke božje in dediče nebeškega kraljestva. Varujmo se toraj vsakega greha, posebno pa vsake krivice do bližnjega; kajti Jezus pravi, da, karkoli smo storili enemu najmanjših; storili smo njemu. Glej ljubi moj! ki svojemu sosedu tako ali tako delaš krivico, delaš jo Jezusu samemu

in podoben si judom, pričam in sodnikom, ki so Jezusa oropali vse pravice in svobode,

5. Peti dar, ki ga je Jezus za nas daroval, je njegovo življenje. In to je menda največi dar: „Veče ljubezni ni je, kakor je ta, da kdo življenje da za svoje prijatelje.“ Jezus ga je dal za nas grešnike, za svoje sovražnike; umerl je v svojih najlepših letih, še le 33 let star; umerl je v najstrašnejših bolečinah, v največem osramotenju, vpričo grozno veliko ljudi, ki so bili na velikonočne praznike prišli v mesto Jeruzalem; umerl je na križu, ktera smert je bila odločena le za največe hudobneže. Glejte: Jezus je za nas daroval svoje življenje in še zdaj se pri daritvi sv. maše na naših oltarjih vsak dan daruje za nas svojemu nebeškemu Očetu! Kje pa so naši darovi? Jezus le malo tirja od nas: da kaj podarimo v polepšanje svete hiše, kjer on v tabernakeljnu stane, — da kaj podamo ubogaimo temu ali unemu siromaku, — da si odtergamo te ali une jedi, te ali une veselice, — da se vojskujemo zoper to ali uno skušnjavo. To so mali darovčki, ki jih hoče Jezus od nas za to, da je on za nas daroval svoje življenje.

Sklep.

Premišljevali smo tistih pet darov, ki nam jih je darovalo Jezusovo presv. serce. Darovalo nam je žalost in čast, prijateljstvo in pravico, svobodo in življenje; vse to nam je darovalo! Kaj neki zasluži tako Serce? Oče, mati! ki ljubita otroke svoje, kaj hočeta od njih? Ljubezen, in to tudi zaslužita; in kaj zasluži Jezusovo serce? Na nekem križu so bile zapisane te-le besede:

„Ko ljubezen bi poznali — bi kristijani vsi postali,
Vse bi zapustili — le njega bi ljubili
Ž njim bi se jokali — ž njim bi žalovali.“ —

Sv. Franc Asiski je tekal po polju in dolinah, in je vpil in tožil: „Ljubezen, ktera je bila križana, se ne ljubi!“ Ja ne ljubi se, ne, ljubezni do Jezusa se ne najde ne v poslopjih, ne v bajtah — zato ker se ne pozna in ne premišljuje. Razložil sem vam pet darov Jezusovega serca; zakaj? da bi vam pokazal Jezusovo ljubezen, in tudi v naših srcih vnel nekaj ljubezni do tega serca.

Storimo sklep, da hočemo ljubiti to serce? Kako imamo to začeti? — Sklenimo, da ga ne bomo več tolikokrat žalili in se greha varovali, ker ga greh najhujše boli in žali; — sklenimo, da bomo ga sami večkrat počastili s kratko molitvico: O najslajše serce . . .; sklenimo, da tudi mi vpeljemo bratovščino Jezusovega serca! —

Jezusovo serce ne bo ostalo na dolgu; vsak dan skazuje svojo dobrotljivost; večkrat se bere, da je pomagalo bolnikom in grešnikom; tudi nam ne bo dolžno ostalo. Ali nimamo nič prositi? Ljubimo

tedaj to serce, ki nas je ljubilo do smerti, do smerti na križu!
Amen.

Pridiga za IV. pobinkošno nedeljo.

(God sv. Alojzija. Alojzij, zgled šolski mladini; šolarjem glavne šole v
Kočevji; gov. J. A.)

„Jaz sem kakor roža na polji in kakor
limbar v dolinah.“ Visoka pesem 2, 1.

V v o d.

Preljubi šolarji in šolarice! Danes je naš dan. Danes smo se zbrali, da praznujemo god svojega patrona in posebnega priprošnika, god svetega Alojzija. Nisem se nikakor mogel zderžati, da bi danes molčal; in lepe prilike ne smem spustiti, da bi vam nekaj besed ne govoril. Ker danes god svojega patrona obhajamo, kako bi mogli to boljši storiti, kakor če pogledamo njegovo življenje in se od njega učimo, kako je tudi nam živeti?

Od svetega Alojzija sem vam že dostikrat kaj povedal; vendar mislim, da ne bo odveč, če vam ga zopet danes v zgled postavim. Spoznali bote, da je res kakor roža na polji, kakor limbar v dolinah, kakor beremo v visoki pesmi.

V njegovo življenje vam bom najimenitniše in najpotrebniše nauke vpletel, ktere morate posnemati, če hočete svojemu patronu podobni in Bogu dopadljivi postati. Le pazljivo poslušajte!

Razlaga.

Sv. Alojzij je bil iz visoke, grofovske rodovine. Rojen je bil na Laškem in tega je že 300 let, kar je živel.

1. Komaj je govoriti jel, že so ga njegova mati učili Jezusovo in Marijino ime izrekovati, križ delati in moliti k nebeškemu Očetu. In tako se je še mali Lojzek molitve privadil in te navade celo ni popustil. Veči ko je prihajal, rajši je molil. Njega ni bilo nikoli treba k molitvi opominjati ali siliti, ker je sam komaj čakal, da je kakšno priložnost k molitvi dobil. Včasih ga je kar zmanjkalo in kaj menite, kje so ga našli? V kakšnem skrivnem kotu ali pa v cerkvi, kjer je klečal in kakor angeljček svoje roke k nebeškemu

Očetu povzdigoval. Zjutraj je bilo prvo, kar je storil, molitev in zvečer, preden je spat šel, je bilo njegovo zadnje delo — zopet molitev. Posebno rad je molil pozneje, ko je že v šolo hodil; ker je dobro vedel, da učenje nič ne pomaga brez Božje pomoči.

Kako pa je v tej reči z vami, ljubi moji šolarji? Ali vi tudi tako radi molite? Ali vas ne morajo stariši večkrat k molitvi goniti? Ali pokleknete kterikrat sami od sebe, ali hitite kterikrat skrivaj v cerkev? Ali niste že večkrat zjutranjo in večerno molitev opustili? — Ljubi moji! če ste se dozda v tem kaj pregrešili, od zdaj znanprej mora biti drugač! Danes obljubite Bogu, da hočete v tem sv. Alojzija posnemati, da hočete znanprej rajši in bolj pogostoma moliti. Saj veste in se učite v kerščanskem nauku, da brez molitve nobeno delo nič ne zda in da človek brez molitve še posebno za nebesa nič storiti ne more.

2. Ko je bil Alojzij 7 let star, vzamejo ga njegov oče s sebo v vojaški šotor, ker so bili poveljnik 3000 vojakom. To je bilo veselje za Alojzija, ko je hodil z vojaki in gledal njih vadbe! Ali kakor so že vojaki sploh, surovi in zdivjani, in ne porajajo, kaj govore, so tudi vpričo nedolžnega Alojzija vsakoršne nespodobnosti in kletvine govorili. In tako se je zgodilo, da si je Alojzij marsikaj zapomnil in nevedé, kaj take besede v sebi imajo, tudi sam jih izgovarjal. Ko ga pa njegov učenik posvaré in mu povedó, da so take besede nespodobne, pregrešne in pohujšljive, jih nikoli več ni izgovoril in celó življenje zavoljo tega pokoro delal.

Kako pa je z vami v tej reči, šolarji moji? Ali med vami nikoli ni slišati kakšne nespodobne besede, ja še celo kletvine? Oh, da moram reči, le premnogokrat so take besede slišati iz vaših ust! Sami spoznajte, ali ni bil že ta ali uni v šoli zatožen, da je klel, da je nespodobnosti govoril? Ali tako posnemate sv. Alojzija? Alojzij je take besede govoril, ker ni vedel, kaj da imajo v sebi; vi pa dobro veste, kako so pregrešne, stariši in učeniki vam povemo, in vendar jih izgovarjate. Ko je Alojzij hudobo teh besed spoznal, jih nikoli več ni vzel v usta; mi smo vas pa že mnogokrat opominjevali, pa jih vendar nočete pustiti! — Pa od zdaj znanprej mora to drugač biti, kaj ne ljubi moji? Jaz vem, da vam je žal; jaz sem terdno prepričan, da bote danes Bogu obljubili, po zgledu sv. Alojzija nikoli več kake gerde, nesramne ali kletviške besede izgovarjati. Zdaj ste mladi, zdaj še lahko odvadite; poznej ne bo več mogoče.

3. Ko je Alojzij male šole prav dobro izdelal, prišel je domu. Pa gosposko in posvetno življenje v gradu mu nič ni dopadlo. Naj raji je bil sam. Svet in njegovo veselje ga ni mikalo, le po nebesih je hrepenel. V tem času pridejo v tisti kraj sv. škof Boromej. Več časa so se zadrževali pri Alojzijeveh stariših in so med tem Alojzija pripravljali na prvo sveto obhajilo. To je bilo nepopisljivo veselje za pobožnega Alojzija, ko je pervikrat stopil k sv

obhajilu. Vsem pričujočim se je zdelo, da je ta mladenec bolj angelju kakor človeku podoben. Pa Alojzij ni bil samo pri prvem sv. obhajilu tako pobožen in vnet, ampak skoz celo življenje ni omerznila ta pobožnost; od leta do leta je še le večja prihajala. Navadno je šel vsak teden enkrat k obhajilu. Vselej se je 3 dni pripravljaj; 3 dni pa Boga hvalil za to nebeško gnado.

Kako pa je z vami v tej reči, ljubi moji? Nekteri ste bili že enkrat ali pa že večkrat pri obhajilu. Dobro vem, da ste se na pervikrat zelo veselili in tudi upam, da ste pervikrat Jezusa vsi vredno prejeli. Kako pa je zdaj? Ali ni vaša gorečnost, vaša pobožnost in ljubezen do Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa že precej omerznila? Ali se ne pripravljate zdaj veliko manj k temu zakramentu, kakor pervikrat? Ali katerikrat sami od sebe pridete k spovedi, k sv. obhajilu? — Ja, ljubi moji to mora biti zanaprej drugač. Zanaprej morate po zgledu sv. Alojzija večkrat k sv. obhajilu perstopati in tudi bolj goreče in skerbno se pripravljati.

4. Alojzija so oče namenili za svojega namestnika, da bi bil gospodar lepe grajščine in velicega premoženja. Ali blagi mladenec se je že popred svetu odpovedal, edine želje njegove so bile, Bogu v duhovskem stanu služiti. Mati so bili tega njegovega sklepa veseli, ali oče so se na vso moč ustavljali. Da bi mladenec drugih misel postal, pošljejo ga oče v mesto Milan in Mantovo, ker mislili so, da ga bo veselo življenje po velicih mestih zmotilo in prenaredilo. Pa kmalo so spoznali, da Alojzija svet ne veseli in so mu dovoljenje dali, da sme stopiti v duhovski stan. — Zdaj so se Alojzijeve želje spolnile. Brez odloga stopi v samostan, v red očetov jezuitov, ker je hotel še posebno ojstro in zatajektivno živeti. Ko se je pri jezuitih za duhovski stan pripravljaj, živel je tako ojstro in dolžnosti svojega stanu tako natanko spolnoval, da je bil še starejšim menihom v zgled. Pa še bolj bi se bil pokoril in si spanje uterigoval, ko bi mu višji ne bili prepovedali.

Glejte tukaj, šolarji in šolarice, prelep zgled na sv. Alojziju, kako je treba stariše in učeniike ubogati. Kako pa je z vami v tej reči? Ali zmiraj radi ubogate, kar vam stariši zapovejo, ali kar vam učeniiki ukažejo? Le poprašajte se, kaj bote mogli odgovoriti? Spoznati morate, da ste stariše velikrat razžalili, da učeniikov dostikrat niste poslušali. Pa od zdaj zanaprej mora to drugač biti. Danes bote Bogu obljubili, da bote po zgledu sv. Alojzija stariše in učeniike poslušali, ubogali in spoštovali, da bomo veselje imeli nad vami in ne žalosti.

5. Ker je Alojzij med drugimi mladenči rastel kakor limbar med ternjem, ni hotel ga Bog dolgo na zemlji pustiti. Presadil je lepo in duhtečo rožo v nebeški vert. V Rimu namreč, kjer je Alojzij v samostanu živel, navstane kužna bolezen. Iz ljubezni do Boga in do svojega bližnjega je tudi Alojzij bolnim stregel, pri tem je pa sam kužno bolezen nalezal. S svetimi zakramenti pre-

viden in na smert dobro pripravljen je umerl tisto uro, ktero mu je Bog že poprej razodel. Njegove zadnje besede so bile: „Oče v tvoje roke zročim svojo dušo.“ In tako je lepo umerl, ker je tudi lepo živel, saj pravi že pregovor: „Kakoršno življenje, taka smert.“ Še le 23 let star je zapustil ta svet, za ktereга tako nikoli maral ni, preden je še mašnikovo posvečenje prejel.

Lejte, ljubi šolarji! Alojzij je še mlad umerl. Pa je tudi rad umerl. Že naprej se je veselil, da bo kmalo pri Bogu, pri Mariji in v družbi angeljev. Komaj je že čakal, da je prišla smertna ura. — Iz tega pa tudi vi spoznajte, da človek tudi lahko mlad umerje; toraj ne smete misliti, da vas smert ne more vzeti, ker ste še mladi. Saj še ni dolgo, kar smo dva izmed vas pokopali, enega šolarja 9 let starega in enajstletno deklico. Pa smerti se vam bati ne bo, če bote le po zgledu sv. Alojzija živeli. Če bote kakor sv. Alojzij radi molili, stariše in učenike ubogali in večkrat k spovedi in k sv. obhajilu hodili — vam tudi smert strašna ne bo. Pred ko pride po vas, pred bote tudi pri Bogu v nebesih.

Sklep.

Naj bo to zadosti v vaše podučenje. Zapomnite si to, kar ste danes slišali od svetega Alojzija, in živite po tem; molite radi, varujte se slabih besed in kletvine, ubogajte stariše in učenike, hodite radi in pogosto k sv. obhajilu; potem bo dobro za vas v življenji in smerti, potem bote zares svojemu patronu zmeraj bolj podobni, Bogu pa zmiraj bolj dopadljivi! Amen.

Pridiga za V. pobinkoštno nedeljo.

(God sv. Janeza Kerstnika. Kakoršen je človek v mladosti, tak navadno tudi ostane; gov. J. A.)

Vsi, kateri so slišali, so si k sercu vzeli rekoč: Kaj neki bo iz tega deteta?

Luk. 1, 66.

Vvod.

Pred časom, ko je bila kerščanska gorečnost še večja, in so kristijani za svoje duše bolj skrbeli kakor pa zdaj, je bilo več za-

povedanih praznikov, katerih so pa poznej nekoliko odpravili. Imenujemo jih sopraznike. Tak sopraznik je tudi god svetega Janeza Kerstnika, ktereга spomin smo v sredo obhajali; zatorej hočem danes, namesto da bi vam nedeljsko evangelije razlagal, od svetega Janeza Kerstnika kaj povedati.

Kakor vam je iz kerščanskega nauka znano, je bil sv. Janez Kerstnik napovedovavec Jezusov, zato od Boga poslan, da bi ljudi na njegov prihod pripravljali. Ker je pa tako imenitno poslanstvo imel, ga je Bog tudi na posebni način poklical (pa se pové ob kratkem zgodba njegovega rojstva). Ko je Caharija naenkrat zopet glas nazaj dobil, so se vsi zavzeli, ki so to slišali in so eden drugemu rekli: „Kaj meniš, kaj bo še neki iz tega otroka?“ Bog ga je posebno poklical. To se vidi iz čudnih nenavadnih znamenj. — In res, otrok Janez je postal napovedovavec Jezusov, in je tako sveto živel, da so ga nekteri za Mesija imeli in da je Jezus sam od njega rekel: „Resnično vam povem, ni ustal veči med rojenimi od žen, kakor Janez Kerstnik.“ (Mat. 11, 11.)

Tudi v kerščanski cerkvi je navada, da se novorojenemu detetu ime kakšnega svetnika da, da bi po zgledu tistega tudi živel. Kedar je kakšen človek rojen, se tudi zdaj marsikteri poprašuje, posebno otrokovi starši: Kaj neki bo iz tega otroka? — Prihodnost vsacega človeka je v božjih rokah. Kaj da bo iz tega ali unega otroka za ta svet, tega jaz ne vem, in tudi vi ne. Kaj pa bo iz njega, kar dušno življenje zadeva, vam pa lahko povem, če tudi nisem prerok.

Rečem namreč: Kakoršen je otrok v mladosti, tak bo navadno tudi pozneje. Če je v mladosti dober, tudi v starosti slab ne bo; če je pa v mladosti hudoben, se v starosti tudi težko poboljšal bo.

Razlaga.

Kakoršen je človek v mladosti, tak navadno tudi pozneje ostane. Ne rečem, da vselej in brez izjeme; ker se je že tudi zgodilo, da je marsikteri v mladosti pobožen pozneje v velike grehe zašel. S temi besedami tudi ni rečeno, da bi se v mladosti hudoben človek pozneje poboljšati ne mogel. Skušnja namreč nas uči, da so se že tudi najhudobniši poboljšali in žalostno bi bilo, ko bi od vsacega nerodnega otroka in spačenega mladenčca reči morali, da nikoli boljši ne bo. Tako je bila Magdalena velika grešnica v mladosti, pa je velika spokornica postala v starosti; Avgustin je bil cvet hudobije v svoji mladosti, čudež svetosti pa na stare dni; desni razbojnik celo življenje hudodelnik, v smerti pa dedič nebeškega kraljestva. Res žalostno bi bilo, ko bi se nobeden hudobnež ne spreobernal, koliko bi jih bilo pogubljenih? — Nasproti

pa nam tudi skušnja kaže, in se je že mnogokrat zgodilo, da je kakšen otrok, v mladosti lepo zrejen, poznej v slabe družbe zašel in velik grešnik postal. Savel je bil s perva pobožen, Bogu dopadljiv mladenec, poznej pa hudoben, od Boga zaveržen kralj; Salomon v svoji mladosti tako moder, kakor nobeden pred njim in za njim, v starosti pa je postal malikovavec in nečistnik. — Zgoditi se tedaj zna, da se priden otrok pozneje preverže, ali pa, da se v mladosti hudoben človek pozneje poboljša; ali navadno in večidel pa velja prislovica: „Kakoršna mladost, taka tudi starost.“

Kakoršen je kdo v prvi mladosti, tak navadno tudi pozneje ostane. To nam priča sv. pismo in vsakdanja skušnja. Sv. pismo nas opominja, da naj vsakdo posebno v mladosti za lepo življenje skerbi in greha se varuje, ker na tem času je največ ležeče. Prerok Jeremija pravi: „Dobro je možu, ki je nosil jarm od svoje mladosti,“ to se pravi: Kdor je od mladosti že navajen poterpeti, se zatajevati, višim pokorščino skazovati, takemu to prav pride v moški starosti, ker potem še lažje te čednosti skazuje, ker jih je že navajen. V modrostnih bukvah pa beremo: „Spomni se svojega stvarnika v mladih dneh; kakor se je kdo v mladosti navadil, tako ostane tudi v starosti; zakaj če ostane mladenec na svoji poti, tudi v starosti od nje odstopil ne bo.“ Če je stopil na krepostno pot, bo tudi po nji naprej hodil, dokler bo živel; če se je pa na široko cesto pregrehe zgubil, bo težko kdaj od nje odstopil. „Kako bi bilo mogoče, prasha modri Sirah, da bi kdo v starosti našel, kar v mladosti ni iskal in ne nabiral?“

To je že v natori tako. Kakor kakšna reč od začetka pokaže, tak je navadno tudi njen konec. Če spomladi slana cvetje po drevesih pomori, tako že naprej vemo, da sadja nimamo pričakovati. To že mali otroci vedó. Nemški pregovor pa prav dobro pravi: Zgodaj začne bosti, kar misli kopriva biti! Taka je tudi s človekom. Je otrok zanikaren in hudobije vaje, celo življenje ne bo kaj prida iz njega. Vozaški konj ali pa sestradana kmečka para ne bo nikoli dobra za jezdariti, in psiček, ki se po blazinah valja, nikoli ne bo lovski pes. Ravno tako tudi scerkljan in razvaje otrok vse žive dni dosti prida ne bo. In resničen je domač pregovor: „Kar se Janezek ni učil, tudi Janez znal ne bo. Česar se človek v mladosti navadi, tega se pozneje tudi težko odvadi.“ Saj pravimo, da je navada železna srajca, in to po pravici. — Le reci kakšnemu človeku, ki je bil popred bogat in ni bil dela in pomanjkanja vaje, zdaj pa je na nič prišel, le reci mu, naj gre delat, kopat ali nosit, hitro ti bo z evangelijskim hišnikom odgovoril: „Kopati ne znam, beračiti pa me je sram.“ Kdor se je terpeti in odtergovati si navadil, temu je tudi poznej lahko, kaj poterpeti, ja od leta do leta lažje. Kdor pa je od mladosti hudega navajen, s tem raste tudi hudoba od leta do leta, tako da mu je na zadnje skoraj nemogoče, greh in hudo-

bije pustiti. Dobro delati, potem ko se je kdo hudobije navadil, se ravno toliko pravi, kakor bi hotel zamurec svojo černo kožo umiti, ktere vendar nikoli ne more.

Zatoraj ostane navadno to pravilo: Kakoršen je kdo v svoji mladosti, tak bo skoraj gotovo tudi pozneje in v starosti ostal, če je bo doživel. Iz tega si pa zapomnite nauk

1. vi starši in naprejpostavljeni: Pazite in skerbite na otroke že koj od začetka, že v prvi mladosti. Dokler je otrok še majhen in nepokvarjen, ga še zmiraj lahko na dobro stran oberneš. Dokler je drevesce še mlado, se da še pripogniti ali pa poravnati; pozneje pa, če ga hočeš vravnati, se ti ne bo več pustil, raji se ti vlomi. Ravno taka je z otroci. Na katero stran jih bote nagnili in navadili, na tisto stran bodo tudi rastle. Otroško serce je kakor vosek; kakoršno podobo bote vi stariši utisnili v ta vosek, tako bodo otroci imeli. Še je čist vosek, dokler je dete mlado. Vi stariši iz mehkega testa, iz mladih otrok lahko naredite, kakor pravi nek cerkveni učenik, ali angeljsko ali hudičevo podobo. Vtiskujte jim tedaj že iz prava dobro seme v njih mehke serca, da bote angelje in ne hudičev zredili.

2. Si pa iz tega zapomni nauk ti, kerščanska mladina. Česar se bote v mladosti navadili, to bote tudi poznej znali. Če bote stariše in učeniike ubogali, bo tudi poznej kaj iz vas; če bote pa po svojem živeli, če se boste v mladosti hudega navadili, tudi v poznejših letih nič dobrega storili ne bote. Nikar se ne tolažite in izgovarjajte: Saj smo mladi, enkrat se moremo znositi, bomo že potem bolj pametno živeli, ko v leta pridemo. To ljubi moji, to je sleparija. Vsi, ki so se s tem tolažili, so britko sami nad seboj skušali, da se slaba navada težko ali celo nikoli odložiti ne more. Se boš zdaj v mladosti pijančevanja, nečistosti, prevzetnosti navadil ali navadila, je tudi poznej lahko pustil ali pustila ne boš. Če se v mladosti na molitev, na cerkev, na post, na zakramente ne privadiš, se boš težko težko na starost privadil. Le zapomni si nauk: „Kar se Janezek ni učil, tudi Janez znal ne bo!“

Sklep.

Če me tedaj kdo praša: Kaj bo neki iz tega otroka? bi jaz odgovoril, kakor se navadno res zgodi: Kakor otrok v prvi mladosti kaže, tak bo tudi pozneje. Fant in dekle, ki sta zdaj tiha, sramožljiva, starišem pokorna, ki rada delata in v cerkev hodita, zjutraj in zvečer molita in sv. zakramente prejemata, bota skoraj gotovo dobra kristijana in dediča večnega življenja. — Fant in dekle, ki zdaj nimata nič veselja do molitve in cerkve, kaj meniš, bo iz nju? Ki sta zdaj razuzdana in po slabih tovaršijah, po kerčmah in plesu hodita, kaj meniš, kaj bo iz nju? Otroci, ki ne

ubogajo, starišem nazaj jezikajo, jih po strani gledajo, kaj meniš, kaj bo iz njih? Otroci, ki že zdaj bolje lagati in kleti, kakor pa moliti znajo, kaj meniš, kaj bo iz njih? Fantje in dekleta, ki se šopirijo, napihljejo, v zerkalo neprenehoma gledajo, se nikoli dovolj našopiriti ne morejo, kaj meniš, kaj bo neki iz njih? — Kaj družega, kakor slabi kristijani, hudobni zakonski, terdovratni grešniki. Kaj neki bo iz njih v smerti? v večnosti? Pred ko ne, zaverženi kozli, ki bodo na levi strani stali in bodo vekemaj zaverženi. To bo iz njih, kar pravi sv. pismo: „Če je mladeneč na slabi poti, ne bo od nje odstopil, če se je tudi postaral.“ O slepa mladina, kam ti greš, zakaj svoje mlade leta v hudobiji in grehih doprinašaš, zakaj ne pomisliš, da od mladosti navadno odvisi sreča ali poguba večna. Ja kolikor bolj premišljujemo nespametno mladino, toliko manj se nam bodo čudne zdele besede svetega pisma: „Veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih.“ Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Dobajnikar Šimen, fajmošter v Kapli na Dravi, je imenovan za dekana Spodnjega Roža in č. g. Štaudacher Matija, župnik v Hüttenberg-u, za dekana na Grobniškem polji; dosedanji Grobniški dekan č. g. Rabič Nikolaus se je zaradi bolehnosti dekaniјstvu odpovedal. Č. g. Puher Ferd., fajmošter v Štebnu na Grobniškem polji, je izvoljen in poterjen kot dekaniјski svetovalec. Č. g. Dulnig Jož., provizor v Brežah, je dobil Bistriško faro v Spodnji Dravskej dolini. Za provizorje gredó: Č. g. Wesiag Peter v Gorje; č. g. Fröschl Jož. v Breže; č. g. Koler Jan. na Bileberške rovt. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Rebernik Janez iz Grebinja kot začasni kanonik v Velikovec; Müller Jož. iz Terga v Št. Vid; Raith Pet. iz Bleiberskih rovt v Sovodje; Rupnik Julij iz Sokolovega v Terg; Warmuth Klement iz Starega dvora na Sokolovo in Papler Jak. iz Kotmarevesi v Otmanje. Na sv. Višarjih bodo letos pomagali: č. g. Rup Franc, č. g. Štiberc Janez in č. g. Stembal Martin. Č. g. kaplan Winkler Jan. v Sovodnji stopi zaradi bolehanja v začasni pokoj. Umerl je č. g. Polei Jož., kaplan v Otmanjih. R. I. P.! Lesniška fara je razpisana do 31. t. m.

Skušnjo za farni konkurs so napravili čč. gg.: Bergmeister, Fric, Jošt, Peterman, Stembou, Štiberc.

Goriška nadškofija. Umerli so: Čč. gg. Delpiccolo Jak., fajmošter in častni dekan v Št. Petru ob Soči; Fabris Jožef, bogoslovec

3. leta Poreške škofije; Žbena Anton, zlatomašnik, dekan in fajmošter v pokoju. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Č. g. Stoklas M. je postal oskerhnik Marnberske dekanije. Čč. gg. so postali župniki: Dr. Šuc Jož. v Slov. Gradcu, Masten Jož. v Šent Rupertu pri Laškem in Korošec Mih. v Cirkovcah. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Zadavec Jož. k sv. Rup. v Slov. g., Gmajner Karl na Bizeljsko, Arnuz Er. v Svičino Vraz Ant. v Kapelo p. R., Vrabl Ivan v Monšberg, Smole Jak. v Loče, Bauman Vinc. k sv. Magd. v Mariboru, Kunce Iv. stopi v začasni pokoj. Umerl je č. g. župnik v pokoju Perko Fr. R. I. P.!

Skušnjo za farni konkurs so napravili čč. gg. Gostenčnik, Jan Ferd. in Pirkovic.

Ljubljanska škofija. Č. g. Šliber Martin je dobil dekanijsko faro na Verhniki; č. g. Gerjol Lor. gre za administratorja v Št. Gregor. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Knific Fel. k Mariji Devici v Polji, bar. Cierheimb C. v Št. Vid pri Zat., Eržen Fr. v spodnjo Idrijo. Umerli so čč. gg.: Pazlar Ant., kaplan; Suhadolnik Jož. župnik; dr. Rogač Jož. v pokoju in Juvan Jak., kaplan. R. I. P.!

V Teržaški škofiji. Prestavljeni so naslednji duhovniki: Č. g. Lupetina Anton je postal plovnik v Draguču; č. g. Flegar Jož. pride za plovanskega oskerbnika v Hum; č. g. Peculić Franc pride za duhovnega pomočnika v Momian; od tam gre Depiera Božič v Umag za duhovnega pomočnika in za kaplana na Karsu; čast. g. Skočir Avguštin v Antinian za kuratnega oskerbnika; Pučić Ant. za kaplana pri sv. Janezu in Pavlu pri Pazinu; Marchio Sebastijan za začasnega kaplana pri c. k. Lazaretu blizu Mil.

Po vseh slovenskih pokrajinah sloveča romarska cerkev sv. Križa blizu Belaka obhaja letos stoletnico svojega posvečenja. Slovesnost prične s praznikom Kristusovega vnebohoda dne 14. majnika in bode sklenjena dne 29. junija na praznik sv. apostolov Petra in Pavla. Sv. Oče so s pismom dne 20. marca podelili popolnoma odpustek vsem, kateri ob določenem času romarsko cerkev obišejo in po prejetih svetih zakramentih zapovedane molitve opravljajo. Romarjem priporočamo lično knjižico, ki je ravnokar v družbini tiskarni doveršena pod naslovom: „*Spomin na stoletnico romarske cerkve sv. križa blizu Belaka.*“ Dobi se v župniji pri sv. Križu.